

“Akıllı” kafalar

19. 05.2013

Yrd. Doç. Dr. Metin Ersoy / Havadis Gazetesi

Öğrencilere bir yandan akıllı cihazları kullanabilmeleri için verilen eğitim yanında, eleştirel düşünmeyi, sorgulamayı ve bilgiye ulaşabilmeyi öğretmeliyiz.

20. yüzyıl iletişim teknolojilerinin geliştiği ve önemli atılımlar yaptığı yüzyıl olarak tarih sayfalarında yer aladursun, 21. yüzyılda yaşadığımız gelişmeler ile teknolojinin hayal edilemez derecede hayatımızda yer aldığı görüyoruz. İletişim teknolojileri açısından etrafınıza baktığımızda, “akıllı” telefonlar, “akıllı” tahtalar, “akıllı” cihazlar şeklinde devam ediyor. Çevremizde bu kadar “akıllı” cihaz varken temel hedef bunları kullananların da aynı şekilde akıllanması oluyor. Tabii söz konusu teknolojik cihazlar amacına uygun kullanılıyorsa. Açıkçası, "tüm bunlar kapitalizmin tüketim kültürü ile birlikte bizlere dayattığı yaşam biçimleri mi?" diye düşünmeden edemiyorum. Zira “akıllı” cihazlar bu güne kadar yokken, insanlar gayet mutlu ve güzel yaşıyordu.

Akıllı kafalar mı yetiştiriyoruz?

Akıllı cihazlar ile daha akıllı kafalar mı yetiştiriyoruz? Bu soruya yanıt verebilmek için söz konusu teknolojik cihazların kullanımının üzerinden ciddi bir süre geçmesi gerekiyor. Ancak şimdiden bir öngörü yapacak olursak; akıllı cihazların hayatımızda önemli kolaylıklar sağladığını söyleyebiliriz. Örneğin; akıllı cep telefonu ile internete bağlanıp, elektronik postalarımızı kontrol edebilir, sosyal ağları kullanabilir, yazılarımızı yazabilir, internette bilgiye ulaşabilirsiniz. Tabii tüm bunların dışında boş vakitlerinizi doldurmak için, eğlence ve oyun amaçlı da kullanabilirsiniz.

Fatih Projesi

Geçtiğimiz ay eğitim konusunda Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında bir protokol imzalandı. Söz konusu protokol Türkiye’de uygulanan Fatih Projesi’nin KKTC’de de uygulanması için atılmış bir adımdı. Fatih Projesi’nin resmi internet sayfasında projeye ilgili şu bilgilere yer veriliyor: “Eğitimde Fatih Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için; okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okullarımızın 570 bin dersliğine LCD panel etkileşimli tahta ve internet ağ altyapısı sağlanacaktır.”

Çoklu medya araçları

Yukarıdaki bilgilerden de anlaşılacağı gibi sınıflara yerleştirilen akıllı tahtalar –ki bunlar tablet bilgisayarların, 100 ekran televizyon boyutunda olan versiyonlarıdır- sayesinde öğrencilere eğitim vermeyi amaçlıyor. Bir başka ifadeyle, klasik yöntemler kullanılarak, anlatılan dersler artık, çoklu medya araçları ile öğrencilere öğretilecek. Öğrencilere dağıtılan tablet bilgisayarlar ile öğrenciler öğretmenin anlattığı konuyu aynen kitapta olduğu gibi tabletinde yüklü olan elektronik kitaptan takip edecek. Aradaki fark ise tabletlerin kitaplara göre etkileşimli cihazlar olması. Öğrenci coğrafya dersinde bahsedilen bir ülkeyle ilgili bilgiyi hemen görsel, işitsel ve yazı olarak görebilecek. Böylece derslerde işlenen konuların daha fazla akılda kalması hedefleniyor. Bu eğitim şekline ve yönetimine katılıyorum. Zira sınıf içerisinde öğrencinin algını on beş dakikadan sonra kaybediyorsunuz. Bu şekilde çoklu medya yönetimi ile öğrencilerin ders içerisindeki konsantrasyonunu da artırmak mümkün görünüyor.

Uygulayarak öğrenme

Benzer bir çoklu medya ortamında etkileşimli eğitimi ben kendi kızımın okulundan da biliyorum. Okul öncesi eğitim alan kızım, Pazartesi günlerini ipe çekiyor. Zira Pazartesi günleri “Master Kids” adı verilen bir ekip okula giderek, belirli konularla ilgili çocuklara bilgi veriyorlar. Bu bilgileri sadece anlatmak yerine, çocuklara dağıttıkları tabletler ile eğlenerek, uygulayarak öğrenmeleri sağlıyor. Bu noktada bu eğitimleri verenlerin yeterlilikleri ve iletişim becerileri de önemli oluyor. Yani öğretmenlik becerilerine sahip olmayanlar sadece teknolojik cihazların yardımı ile bu işleri başarması mümkün görünmüyor.

İş cihazla bitmiyor

KKTC’de uygulanacak olan Fatih Projesi hakkında birkaç şey söylemek gerekirse, akıllı tahtaların sınıflara kurulmaya başlandığıyla ilgili haberler okumuştum. Bununla birlikte ivedilikle derslerde kullanılacak olan elektronik içerikler de hazırlanması gerekiyor. Her ne kadar Türkiye’de elektronik içerik kitaplar, dergiler, sesler, görüntüler, görseller hazır olsa da KKTC için de ayrı bir çalışma yapılması gerekiyor. Ayrıca İnternet alt yapısının da her sınıfta düzgün çalışıyor olması gerekiyor. Yani özetle şunu ifade etmeye çalışıyorum, iş cihazları alıp sınıflara yerleştirmek ile bitmiyor. Sınıf öğretmenlerinin bu cihazları etkin bir biçimde kullanabilmesi için hizmeti içi eğitimden geçmesi gerekecek. Müfredatın da yine bu akıllı sisteme göre düzenlenmesi yapılacak.

Başarı beklenebilir

Eğitimde akıllı insanlar ve kafalar yetiştirebilmek için iletişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanma fikri birçok ülkede başarıya ulaşmıştır. KKTC için de benzer bir başarı bekleyebiliriz. Ancak bu noktada tüm işi cihazların yapacağını düşünmek naiflik olacaktır. Zira bu proje kapsamında öğretmenlere daha fazla görev düşmektedir. Öğrencilere bir yandan akıllı cihazları kullanabilmeleri için verilen eğitim yanında, eleştirel düşünmeyi, sorgulamayı ve bilgiye ulaşabilmeyi öğretmeliyiz. Bu söylediklerimi cihaz kendi başına yapamaz. Bu noktada insan akli devreye girmesi gerekiyor. Böylece bireyler akıllı cihazlar aracılığıyla edindiği tecrübe ve deneyimleri kendi dünyasında sorgulayarak anlamlarını oluşturacaklar.

